

nepravilni duhovnik Ogrizek ni najmanj sra-
val, niti svoje vesti, niti Boga bal, ker si je
čudno laž čez vse stariše izmislil, ter te kakor
nebo učitelja na najgrši način obrekoval,
in sol. svet pa h krivici zoper učitelja za-
dal hotel. Sedaj je preljubezni Ogrizek zopet
kotel kot sestradani lev ali potres v zemlji,
in svojo sveto, duhovsko moč in jezo ni mogel
vse v porabiti, a pripravil je kakor besen
rope podpretnike devet mesecev do 21. prosinca
1903, ko je povodom izpraševanja krščanskega
vse očetje „prisilil“ učitelja tožiti, da ta
nekar ne uči, ampak samo otroke neumiljeno
pretepa, kakor je že bilo popisano. Toraj bodo-
či pozor!

Sv. Peter Medvedovo selo. Naš župnik se
pač briga za to in ono, kar ne spada naravnost
v njegov poklic; čudno se nam toraj zdi, da pri
svoji skrbi prezre stvari, katere bi ga kaj bri-
gle. Tako na primer je v naši fari mnogo kri-
stian, kateri so v takem stanu, da pač podobna
krščanega ni v Božjo čast... Več naprednjakov
je že nad tem zgrazalo, in gotovo so izrazi
oporečja že Gomilškovo uho dosegli, pa za to
je menda gluh. Pozivljamo Vas javno, g. župnik,
da nam odgovorite, če lažemo in če je naša
zahteva pravična! Zapoveste Vašim, da odstranijo
od sv. birme take križe, kakor je n. pr. oni pri
hiši brata nekega dekana, St. Peterskega rojaka;
sicer pa je enakih križev več. Namesto da imate
„Marijino družbo“ in „mladeniško zvezo“ za
druge neumnosti, naložite jim skrb za vzdrža-
vanje križov, da se ne bojo tuji farani, ki pri-
dejo na dan sv. birme v St. Peter, nam špo-
tali. Več katoliških možov. (Opomba stavca. Po-
pravljanje križov mu je deveta briga, ker menda
ne nese veliko.)

Berg Borbek na Nemškem. Dragi „Stajerc“!
Prosim te, pomagaj mi, padel sem v akušnjavo!
K tebi se zatečem, če bi ti bilo mogoče poma-
gati, kajti naredil sem nekaj tako pregrešnega,
da ko bi bil to storil v 16. stoletju, sežgan sem
gotovo na grmadi. Vprašal boš, dragi „Stajerc“,
človek kaj pa si naredil tako pregrešnega? Zakaj
si tako obupan? Veš, nič drugega ko to-le:
Revnemu prijatelju sem hotel iz bede pomagati
in sicer mojemu rojaku Slovincu; s tem pa sem
močno razžalil trboveljskega fajmoštra ali da
bolje zastopiš, gosp. župnika od fare sv. Mar-
tina v Trbovljah in sicer s tem, da sem mu pisal
v imenu mojega prijatelja dva pisma in ravno
v času ko je bil tam sv. misijon, kar pa seveda
nisem preje vedel. Kar pa je še najhujše, spozabil
sem se toliko, da sem ta dva pisma pisal v
nemščini. To pa je ogenj v strehi; jaz pa vbogi
grešnik si ne vem pomagati. In k tej pisavi sem
prišel tako-le: Tukaj je namerč vpeljana nova
postava, da mora vsaki „Ansländer“ ako hoče
tukaj v delo stopiti, oddati svoj kratni list, dru-
gače ne dobi nikdo dela; kateri pa že dalj časa
dela, mora pa tudi svoj „krotni list“ oddati, dru-
gače ne more nobeden postati ud tako imeno-
vane „Pensionskasse“. In ravno zaradi tega nam
Slovincem prav trda gre. Imamo sicer vsi nekaj
papirjev, pa kaj ti pomaga, ko pa je vse slo-
vensko pisano; kedo pa zna tukaj slovensko
brati? Ko bi se saj naši slovenski duhovniki
poslužili latinskega jezika, katerega gotovo znajo,
če jim že nemški jezik tako smrdi, bilo bi nam
tudi pomagano, bi nam vsaj kdo tukajšnih
duhovnikov znal predstaviti; a greš in dobiš ta-le
odgovor: „Mein Freund, slovenisch kann ich
auch nicht lesen“, pa greš zopet z dolgim no-
som klavirno proti domu. Kateri smo služili pri
vojaki, stegli smo se še s „Militärpassi“ ker ta
je k sreči božji nemško popisano, a druga pa
prede tistim, ki niso bili vojaki; oni nimajo
ničesar pokazati, kar bi bilo pisano v nemškem
jeziku, oni morajo tičati na eni „cehi“ če se
jih še tako slabo plačuje in ako ponesrečijo,
kar se žalibog pogosto zgodi, ne dobi on nič
in družini ne, ker niso v „Pensionskasi“ ker
niso oddali „krotnega lista“. In ravno tak slu-
čaj privede mene do tega velikega greha. K meni
pride prijatelj in me prosi: Ti znaš pisati in
brati, pomagaj mi, da dobim moj kratni list iz
Trbovlja, katerega so mi g. župnik na dan moje
poroke tam obdržali, sicer imam poročen list,
ta pa ne velja, ker je pisan slovensko. Jaz nič
hudega misleč vzamem pero in pišem (sicer
nemško) ponižno pismo v Trbovlje. Na to pismo

ne dobi vbogi moj prijatelj nikakega odgovora,
čaka zastoj pet tednov, pride zopet k meni in
prosi: pomagaj mi, krotnega lista še zdaj ni,
niti enega odgovora; delo imam prav nevarno,
vsak dan me lahko ubije, kaj bo potem moja
žena, če pa bom še jaz „kripel“ ostal, potem
boma čakala oba, da nama Bog mano nasuje
v želodec! Jaz premislim: kaj, niti odgovora od
njega, ki pridigne ljubezen do bližnjega? To pa
je surovost! Mislim si: pomagaj ubogi družini,
če moreš! Roka se mi trese a vendar vzamem
pero in pišem po nemško drugo ponižno pismo.
Na to pismo smo dobili surovi odgovor, v ka-
terem se nam grozi z sodnijo. Sicer vem, da je
to pismo od župnega urada, ker je bil poročni
list zraven, a kedo ga je pisal, to ti ne vem po-
vedati, ali g. župnik, ali mežnar, ali kuharica,
ker nikdo ni podpisan, pa kakor pisavo poznam,
so ga pisali g. župnik sami, pa so se v sveti
jezi pozabili podpisati, ker so morali tako veliko
papirja za „Deutschland“ špendirati in pa še
marko so gor dali. Povrni jim Bog, ker meni se
skoraj ne zdi „za mujo“ in tudi nočem delati
sramote duhovskemu stanu, da bi poslal Petru
12 vinarjev nazaj. Kajti potem bi vedeli vsi c.
k. poštni uradniki od reke Rure do Save, od
Rheina do Donave, kakšno ljubezen imajo slo-
venski duhovniki do svojega bližnjega in še celo
svojega rojaka. Zato te prosim dragi „Stajerc“
odgovori mi po tvoji prijaznosti v prihodni
številki: 1. Je-li res da se ne dobi kratni
list, če si enkrat oženjen? 2. Kako visoko
sem razžalil žeganega gospoda in sicer tistega
ki pravi da imamo knapje črno dušo in 3. Bom
li moral romati v Rim k spovedi, ker sem s tem
tako velik greh naredil, da sem hotel revežu
pomagati ali mi bo odpustil ta greh kaki nemški
duhovnik? Rudar v Ruhru. Op. uredništva.

Kolikor je nam znano, mora dobiti vsak človek
kratni list. Sramotno je pač, da se vboge knape
trpinči in jim dela škodo. Kar se pa tiče greha,
naj se naš prijatelj le potolaži. Takih grehov se
ni bati. Po farovžih se godijo pač grehi, katere
bi niti rimski papež ne odpustil!

K. Linhart.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Novice.

V zadnjem „Fihposu“ se zagovarjajo štirji,
eden drugega in vsi „Fihposi“ vredni duhovniki:
kaplan Rabusek iz sv. Barbare, župnik Ogrizek
iz Dramelj, župnik Vurkelec iz Dobja: in kaplan
Sorko iz Cirkovec. Štiri „častiti“ gospodje so
to! Prvi je že čez potoke za nagimi otrokami
skakal in se ne sramuje, razglednice z nagimi
ženskimi podobami pošiljati, — drugi je z lažmi
in obrekovanjem proti poštenemu učitelstvu
nastopal in cerkveni denar napačno porabljal, —
tretji je zahrbtno na nekega družinskega očeta
streljal in četrti je priporočal kmetom svine
krasti ter jim privoščil na smrtno uro šin-
tarja... Ti štiri blagoslovljeni gospodje se za-
govarjajo v „Fihposu“. Hm, hm, mi se s takimi
nečednimi osebami ne bomo sporekali in pre-
pirali! Ako se Vam je le za trohico krivice zgo-
dilo, potem Vam je še vedno pot na so-
dijo prosta. Zakaj ne tožite? Ker je vse
res, kar pišemo! Na „Fihposovo“ čakarijo pa
ne bomo odgovarjali. Ni vredno in škoda za
čas ter papir!

Požarna bramba in politika. „Südöster.
Korrespondenz“ piše: Da, prvaki znajo tudi ta
dva pojma združiti. Sledeča dejstva se zamo-
rejo pred vsako sodnijo z dovolj pričami do-
kazati: Slovenske stranke peljejo strastni boj
proti požarnim brambam z nemško komando, ki

pripadajo deželni zvezi. Kakšne plodove prinaša
ta boj, se vidi iz tega, da se je pred nekaj
časom k nekemu požaru došli ptujski požarni
brambi cevi prerezalo. Pri raznih požarih se je
zasilce opsovalo in insultiralo. V Hajdinu pri
Ptujni ni dovolil svoj čas nekdanji župnik iz
njegovega vodnjaka vodo za gašenje jemati;
še le žendarmerijska ga je morala k temu prisiliti.
Pri zadnjem požaru v sv. Jakobu v Rožni do-
lini zabranil je bivši klerikalni župan Kobentar
požarnikom konje. Ali godi se še hujše! Pred
kratkem se je vršil v Cirkoveh okrajni sestanek
požarnikov. O klerikalne strani se je krmar-
jem večje denarne svote obljubovalo, da bi ne
dovolili svoje prostore požarnikom. Cirkovskim
požarnikom se je obljubilo po 10 K, ako ne bi
šli k vaji. Neki kmetijski fant je dobil 5 K, da
bi prostor za vaje z gnojnico polil. Denar mu
je dal neki katoliški duhovnik. In katoliški du-
hovnik, kaplan Melhior Sorko je dejal nekemu
požarniku: „Pojdi in ukradi tvojemu sosedu
raje svinjo, potem ti dam lažje odvezo, nego
če greš k sestanku gasilcev“. Na prižnici je
opsoval kaplan požarnike na najnevarnejši
način. In na dan sestanka priredili so pro-
cesijo... To so duhovniki ljubezni do bliž-
nega!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Duhovniško sovraštvo žene vedno lepše
cvetke. Spodnja Štajerska bode kmalu po celem
svetu znana kot dežela najstrupenejšega farskega
sovraštva. Tisti duhovniki, ki bi morali z vsemi
močmi na razširjenju nauk ljubezni delovati,
dajejo ljudstvu sami najgrši izgled. Dokaz temu
je dogodek, ki se je vršil pred kratkem v Sv.
Miklavžu pri Ormužu. Tamošnji župnik
je zagrižen prvaški klerikalec in hujšaka prve
vrste. Posebno jezo ima na „Stajerca“, ker se
ta list ne vtrša nobenega črnosukneža in pove
vsakemu resnico v obraz. Seveda zadene župni-
kovo sovraštvo tudi „Stajercove“ odjemalce in
naročnike. Tako je sovražil tudi družino Ivanuša,
v katere hiši se nahaja krčma, ki ima tudi
„Stajerca“. Storitvi seveda župnik poštenim žen-
skam ni mogel ničesar. 2. svečana pa je mati
Uršula Ivanuša umrla. Hčerka Jerica je pustila
župnika prositi, da naj sprejme pokojnico od
hiše do pokopališča. Župnik je to prošnjo odpo-
slancu hčerke odbil. Zahteval je, da pride hčerka
sama (!) k njemu. Jerica Ivanuša tega iz raznih
razumljivih vzrokov ni hotela storiti. Župnik pa
jo je hotel imeti pri sebi, češ da drugače mrlica
ne sprejme do groba. In res, — pogreb se je
valed župnikovega sovraštva brez duhovnika
zgodil! Ljudje so bili valed tega grdega, nekr-
ščanskega postopanja hudo razburjeni in vse je
obsojalo fajmoštrovo vedenje. Posestnik Anton
Šnajdar je dal splošnemu razburjenju duška in
je priporočal, da se farani proti sovražnemu
fajmoštru pri škofu pritožijo. Valed tega se je
Šnajdarja — tožilo. 16. t. m. je bila razprava
pred mariborsko sodnijo. Priče so ostale trdne in
povedale resnico ter označile nesramno postopa-
nje duhovniškega faustika. Po zagovoru g. dr.
Mravлага je bil toženec tudi popolnoma oproščen.
Župnik pa stoji zdaj osramočen pred celim svetom,
kot mož, katerega sovraštvo traja celo čez grob.
In to naj bi bil duhovnik? Ko bi Kristus prišel
še enkrat na svet, vzel bi zopet bič...

Župan Horvat v sv. Lovrencu sedi še vedno
na svojem stočcu in se šopiri kot petelin na
gnoju. To je pač največja nesramnost! Mož,
kateremu se je dokazalo, da je neopravi-
čeno tuji, krvavi denar župljanov za
svoje namene jemal, ki bi sedel v luk-
nji, ko bi okrajni zastop ne imel uamljenja z
njim, ta mož ne izgne. Da se sploh še upa
med poštene ljudi! Da ne postane rdeč v obraz,
kadar sreča tega ali onega lovrenškega davko-
plačevalca! Mi kličemo še enkrat: Horvat, ti
imaš umazaneroke, torej odstopi takoj!
Ako Horvat ne odstopi kot župan, nadalje kot
šolski načelnik, kot načelnik veterancev in kot
odbornik posojilnice, povedali bomo o njem
vse, kar vemo. Lovrenški davkoplačevalci
se hodijo k nami pritoževati, ker se bojijo za
svoj denar. Mi opozarjamo oblast na ta neču-
vani škandal! Od kje je dobil Horvat denar,
da je povrnil izginjeno svoto? Pri sodniji
mora odgovor dati! Red mora biti in to v
občini, kakor pri šolskem denarju ter v poso-

jilnici. Kajti povsod ima Hrvat svoje prste zraven. Še enkrat: Hrvat odstopil!

O župniku Ogrizeku, zdaj v Dramljah pri našemo še dalje časa dopise, ki so od prve do zadnje črke istiniti in se dajo s pričami in akti pred sodnijo dokazati. Ogrizek na te dopise doslej ni mel drugega odgovora, nego da je imenoval našega dopisnika „na umu bolanega...“ Lep duhovnik, kaj! Opozarjamo cerkveno oblast na to dejstvo, ki gotovo ni v prid aveti katoliški veri! Ako pa to ne bi izdalo, no potem bomo tudi v nemških listih povedali, kakšni duhovniki se nahajajo na Spodnjem Štajerskem...

Iz sv. Jurja ob Pesnici se nam poroča čudne stvari o tamošnjem župniku Zemljicu. Ta blagoslovljeni gospod menda misli, da je vladar ne samo čez duše, temveč tudi čez trupla svojih faranov. Na binkoštno nedeljo je stalo več mož na šolskem prostoru v bližini cerkve in čakalo maše. Kar nakrat pride župnik iz zakristije in prične može psovati ter jih na neotesan način v cerkev naganjati. No, g. Zemljicu, malo olike, malo boljših manir bi si že lahko priučili v teku let, posebno pa manir proti tistim, ki vzdržujejo cerkev in plačujejo duhovnike. Pri prejšnjemu župniku se je vedno zazvonilo, kadar je nehala pridiga in pričela maša. Zakaj se je to odpravilo? Ali hočete postati Vi, g. župnik, za priganjača? No, z surovostjo menda ne boste veri veliko pomagali!

Iz sv. Antona sl. g. nam piše prijatelj: Čudno mi se zdi, da vam ni nič znano o potenciranem svetniku Martinu Košar v Slavšini. Beračil je celo zimo in nabiral po Slov. goricah in po Murskem polju darove za spomenik sv. Jožefa, katerega so postavili 17. maja pri sv. Andražu. Koliko je Košar nasehtal, se ne da doznati, pač pa je cela obitelj Košarjeva imela celo zimo gostijo doma. To je bilo življenje kakor v kakem gradu. Sedaj se govori, da je baje svetnik Košar imel opraviti neko dekle, se ve, da iz gole pobožnosti. Morda izvemo kaj zanimivega.

Grozna nevihta je divjala, kakor se nam poroča iz Lahoneca pri Ormužu, 16. t. m. Gromelo in bliskalo je strašno in strela je udarila v hišo g. Vodopitza. Zgorelo je vse poslopje. Dež pa se je tako vtil, da so ljudje mislili, da bode vse potovljeno. Hvala Bogu, da le toče ni bilo, kajti vse drugo človek že še pretrpi.

Krava ukradena je bila posestniku Andreju Požun v Čalnici.

Sleparka. Neka neznana sleparka ogoljufala je trgovca Lukesch v Mariboru za blago v vrednosti 28 kron.

Požar. 5. t. pogorela je hiša in gospodarstvo poslopje posestnika Simona Hornigg v sv. Miklavžu. Kmalu je došla požarna bramba iz Pobrežja in rešila živino ter razne predmete in sosedna, s slamo krita poslopja.

Srebrno poroko praznovala sta graščinski obskrbnik g. Karl Schatt in njegova soproga g. Roza. Čestitamo!

Življenje rešil. V Glinaki pri Celju je opazil 11. t. m. zjutraj ob 3. uri neki voznik, da stoji hiša F. Jesernika v plamenih. Voznik je mislil, da so ljudje že zgoreli. Trkal je in posestnik in njegova žena sta prišla iz hiše ter opazila nesrečo. Še kratek čas in bila bi se zadušila. Kmalu potem je padla hiša skupaj.

Ubilo je zidarja Jurja Pokarec. Mož je hotel čez Dravo v Zavrč. Ko je na bregu čolnarja klical, pričela se je nakrat zemlja pomikati. Poharec je skočil nazaj, da ne bi padel v reko. Tam je bila neka po vodi hudo poškodovana hišica, ki se je v tem hipu podrli in ubila Pohareca. Mrliča so pripeljali v Zavrč.

Nemška šola v Slov. Bistrici je zdaj razven notranjih uredb popolnoma zgrajena. Vkljub nasprotnišnemu navalu se je torej vse posrečilo. Čast vrlim naprednim možem!

Vlak povozil je v Št. Ilju sl. g. 8-letnega učenca Menhardta. Fantič je šel čez progo, ko je ravno brzovlak pridrdral. Bil je takoj mrtev.

Iz Koroškega.

Sovrašstvo! Tako strupenega sovrašstva kakor ga gojijo gotovi duhovniki, bi pač ne pričakovali niti od slehernega pagana. Prijatelj nam piše iz Maria-Elenda: „Že več let sem imel priložnost, da opazujem romarje v binkoštnih na našem božjem potu. Letos me je pa nekaj pre-

zenilo: Dve skupini romarjev z okroglo 100 osebami so šli 10. t. m. z molitvijo, petjem, zastavami in križi skozi vas. Ali čudom čuda, zronjenja ni bilo slišati. Vsi drugi romarji, ki so šli doslej skozi našo vas, so bili sprejeti z zvonjenjem, pridigami, žegni, mašami itd. Ti pa ne! Vprašal sem, kaj je na tem in izvedel sem, da so romarji nemški Štajerci... Naš znani češki župnik Drunecky je tako strupeni sovražnik Nemcev, da niti romarjem ne zaprineše. Naravnost protiverzsko je to postopanje! Župnik zvišuje nemškim romarjem pristojbine, jim prepove nemško cerkveno petje pri maši in jih sploh na neznaosni način muči ter šikanira. Ljudje se čez to nekrščansko župnikovo postopanje hudo jezijo. Kajti nemški romarji so jim donajali vedno veliki dobiček, medtem ko so kranjski romarji naravnost šiba za vas. In zdaj se bodejo nemški romarji polagoma izogibali naše vasi"... Tako nam piše prijatelj. Mi k temu le pristavimo, da je ta župnik Drunecky tisti mož, ki je pustil zaradi nemškega napisa trikrat križ iz groba neke revne mrtve iztrgati. Ta mož, kateremu niti grob ni svet, seveda tudi ne more imeti spoštovanja do verskega čuta drugih. Cerkevna oblast naj napravi red!

Štrajk v Bistrici v Rožu je pričel 2. junija. Delavci industrijske družbe so pričeli stavkati. Bili so člani neke klerikalne delavske zveze iz Kranjskega, ki je poslala tudi več hujšakojih duhovnikov v Bistrico, da bi spravila nesrečne delavce v štrajk. Dne 10. t. je končal štrajk, ker so pričeli delavci pod starimi pogoji in brez vsega dobička zopet delati... Mi gotovo nismo sovražniki tega, da si delavci izboljšajo svoj položaj. Ali ta štrajk kaže, kako daleč zabrede delavstvo, ako posluša gonji klerikalnih hujšakačev. Morda bi se delavci na drugi način kaj pridobili. Ali črna banda jih je izrabljala v svoje politične namene in reveži čutijo zdaj to na lastnem telesu. Kdo jim bode zdaj izgubljeni denar povrnil? Kdo bode delavcem in njih lačnim otrokom grižljaj kruha povrnil, ki so ga jim črnhu iz ust odtrgali? Vedno pravijo klerikalci, da vodijo delavce; ja seveda, za nos jih vodijo.

„Ofer“ je „ofer“. V Meiseldingu je hotel vreči neki pridni hlapec krajcar v cerkveno nabiralnico. Med drobižom pa je imel tudi 20 kronski dukat in v naglici je tega notri vrgel. Pozneje je opazil to zmoto. Šel je ves prestrašen k župniku in ga prosil, naj mu da denar nazaj. Ali župnik najprej tega na noben način ni hotel storiti. Šele pozneje se je omehčal in je dal hlapcu — 19 K nazaj; 1 K pa je obdržal. Hlapec je revež, ki si služi kruh z delom, cerkev pa ima le na Avstrijskem čez 800 milijonov kron premoženja...

Kaznovani kaplan. Kaplan v St. Martinu pri Wolfsebergu, znani klerikalni hujšakač Tomaž Klampferer je klamfal toliko časa laži čez posestnika Taschlja, da ga je ta tožil. Bojeviti in srboriti kaplanče je bil obsojen na 50 kron globe in plačilo strokov.

V Rožeku (Rosegg) priredi tamošnja podružnica „Südmärke“ v nedeljo 21. t. m. v gostilni g. Leuthner večjo veselico (Sonnwendfeier) pri kateri bode sodelovalo i pevsko društvo iz Veldna. Pripravljene so razne zabave. Vstopnina pa je 40 h.

Požar. Dae 12. t. m. ob 10. uri je pričelo v stopah za smrekovo skornjo goret. Pribitela je takoj gutštanjska požarna bramba in obvarila nadaljno razširjenje ognja. Neslo je več 100 metrov visoko žarečo šindeljino. Gospodar pogorišča Pugaršeg stanuje v Pamečah.

Strela je udarila v cerkev v Pusarnicu in zažgala papirnate rože na glavnem oltarju. K sreči se je razširjenje ognja preprečilo.

Utenil je otrok posestnika Benedikta v Melahu. 4 letni dečko se je igral ob bregu, padel v vodo in utonil.

Po svetu.

Ljubi „Štajerci“! K nekemu madžaron-skemu sodniku sta prišla svoj čas dva prepirajoča se kmeta. Prvi je tožil: „Moj sosed pelje s svojim vozom čez moje polje in mi dela s tem veliko škodo. Tega ne morem trpeti“. Sodnik: „Ti imaš prav!“ — Obtoženi kmet je dejal: Na drug način ne morem priti na svoje polje. Poleg tega mi je izrecno dovoljeno, vo-

ziti tako in stoji to tudi v zemljiški knjigi se požlahti Sodnik: „No, ti imaš prav“. Zdaj se vna cepi vnovič pogovor pandur in reče: „Ja, gospod, se večkrat obadva vendar ne moreta imeti prav“. In tretji, jako pogleda ter razsodi salomonsko v tretji: „No, kot ti imaš prav“.

Naturni zakladi severne Amerike izgovoriti moramo, polagoma. Pred kratkem je trdil prejšnji ameriški predsednik Roosevelt, da je že čas blizu, ko ne bode več mnogo v želih državah več zemlje brez gospodarstva. Amerikanci svoje gospodarstvo v Ameriki na vrhu kaneškim gozdnim bogastvom. Danes je v Ameriki sena t vica gozdov porabljenih. Ko se je začelo meha ali splošno kopstvo v Ameriki, je bilo toliko premoga, da se v nobeni drugi državi. Istotako je stala stala mehko in se železno rudo. Danes pa se že prorokuje, da mehko in se v deglednem času konec za premog in železo. Velikanske množine olja in plina so večji viri, osob porabljene. Kmetijstvo je pričelo v Ameriki razvijati, ve doslej neobdelani zemlji. Ali zemljo se je preveč izkoriščalo in danes gre vse nazaj.

Duhovnika umoril! Iz Vipave na Kranjsko se poroča grozni zločin. Te dni je prišel na dan mladi mož v Vipavo. V krčmi je povpraševal za natanko o razmerah v tamošnjem farozu. Kmetijstvo potem je šel tudi v faroz. Ker so dekle zašle ropot, prišle so v sobo in našle sivlase dehanta Matijo Erjavca v svoji krvi na tleh. Morilec je pobil dehanta z velikim kamenjem in vzel potem škarje ter ga nečloveško razsarsil. Potem je zbežal. Prizadel si je tudi svojo večjo rano na roki. Zasledovali so, ali niso mogli dobiti. Morilec je šel namreč v Trst, kjer je popival z nekim tovarišem. Oropal je kmetij župniku tudi nekaj denarja. V Trstu ga je policija prišla. Morilec je 26-letni ključar Viktor Pangers.

Smrt na morju. Na obrežju Kogahima na Japonskem se je potopilo valed groznega viharja 50 ribiških bark. Utonilo je 350 oseb.

„So ljudje, ki ne vpijejo samo „živio!“, temveč mislijo tudi visoko. Zato naj padejo meje, glavne meje, ki ločijo mene od tebe, nas od vas, deano od levega... Ljudstvo, puško vnu, naj bode gealo te jubilejne slavnosti. In ljudstvo smo mi, mi vsi, — ustanovitelji, varuhi, vzdrževalci države smo mi, mi vsi, mi ljudstvo! Nočem zmanjšati slave naših starodavnih plemenitajskih družin, čeprav je čas marsikaj spremenil. Ali jaz vidim tudi zgraditelja naših mest in trgov, pevca, skromnega rokodelca, bogatega trgovca, meščanskega bojvnika, vojaka proti turškimi napadi, — vedno zvestega in vedno močnega — viteza ljudstvo! Iz tebe, domača gruda, sesa vse svojo moč, kar je velikega! Ti, zaustavonoša ljudstvo, vodiš velikajslavnostni spre-vod, resnični, sveži, nebarvani sprevod“...

K. Linhart.

Gospodarske.

Preščipavanje trnega mladja. — Pri navadni vzgoji na palce in napejanje skušati moramo izbrati na palcu dve čim bolj krepki mladiki, ki bosta služila za les v prihodnjem letu. Vse drugo mladje se mora zgoraj tretjega ali četrtega lista nad grozdom preščipniti, ker bi v nasprotnem slučaju jemalo onim dvem mladikam moč. Navadno poženejo preščipane mladike iz zakotnih oči nove poganke. Tudi te poganke je treba prikrajšati, ker bi tudi oni jemali za prihodnje leto namenjenim mladikam redilne snovi. Zakotnih poganok ni dobro odstraniti kaj pri stareji mladiki, ker požene v takem slučaju oko, ki se nahaja poleg zakonitaka ali baštarda, kakor ga naši ljudje imenujejo. Bolje je, ako preščipnemo zakotne poganke nad prvim listom. S tem dobimo na tri nekoliko več listja, obenem pa ne silimo glavnih oči brezpotrebno poganjati. Osobito je to važno na onih mladikah, ki so namenjene za napejanje. Oči, ki poženejo že letos, ne bodo prihodnje leto rodile. Pa tudi, če so oči na mladiki preveč razvite, ni dobro, ker v zimi lahko pozebejo.

Kaj storiti, ako se v zeleno cepljena trta ni prišla? Človek pride včasih v pravo zadrego, ker ne zna, kaj bi bilo boljše, trto v novič cepiti ali pa pustiti, da rastejo divji poganke. Ako obira poganke in se trta tudi v drugo ne prime, potem je ob trto, v nasprotnem slučaju zamudi za eno leto Dober svet je tu dosti vreden. Mi delamo tako: Ako spoznamo dovolj rano (okoli do 10. junija), da se ni trta prišla, požlahti se na isti mladiki kot prej v drugo, če se pa vidi neuspeh bolj pozno, potem je boljše pustiti trto, da se prosto razvija. Ako zraste do prve polovice julija dovolj krepko in se da do tega časa lubad na mladikah privzdigniti,